

Hayvansal atık alımında belge düzeni ve gelir vergisi tevkifatı

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	85373914-120[40.01.44]]-24
Tarih	23.02.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

MANİSA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : 85373914-120[40.01.44]]-24

23/02/2015

Konu : Hayvansal atık alımında belge düzeni ve gelir vergisi tevkifatı

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, köpek maması imalatında kullandığınız büyükbaş hayvanların mezbaha kesim artıklarının mezbahalardan ve mezbahaların anlaşmalı firmalarından satın aldığınızı belirterek, bazı mezbahaların çöpe attığı hayvansal atıkları toplayan kişilerden alım yapmanız halinde, esnaf muaflığı çerçevesinde bu kişilere hangi belgeleri düzenlemeniz gerektiği ile yapacağınız ödemelerden gelir vergisi kesintisi yapıp yapmayacağınız hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Vergiden Muaf Esnaf" başlıklı 9 uncu maddesinde;

"Ticaret ve sanat erbabından aşağıda yazılı şekil ve suretle çalışanlar gelir vergisinden muaftır.

...

7.Ticari işletmelere ait atıkları mutad olarak veya belli aralıklarla satın alanlar hariç olmak üzere, bir işyeri açmaksızın kendi nam ve hesabına münhasıran kapı kapı dolaşmak suretiyle her türlü hurda maddeyi toplayarak veya satın alarak bu malların ticaretini yapanlara veya tekrar işleyenlere satanlar;

...

Ticarî, ziraî veya meslekî kazancı dolayısı ile gerçek usûlde Gelir Vergisine tâbi olanlar ile yukarıda sayılan işleri Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapanlar esnaf muaflığından faydalanamazlar.

...

Bu muaflığın, 94 üncü madde uyarınca tevkif suretiyle kesilen vergiye şümulü yoktur."

hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında vergi tevkifatı yapmak zorunda olanlar ile tevkifata tabi tutulacak ödemeler belirtilmiş, anılan fıkranın 13 numaralı bendinin (b) alt bendinde ise esnaf muaflığından yararlananlara mal ve hizmet alımları karşılığı yapılan ödemelerden hurda alımları için % 2 oranında gelir vergisi tevkifatı uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Konuya ilişkin 267 seri numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliğinin 2 nci bölümünde;

"Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesine eklenen bent hükmü uyarınca, hurda metal, hurda plastik, hurda naylon, atık kağıt, hurda cam ile atık şişeleri ve benzerlerini geçimini sağlamak üzere bir işyeri açmaksızın kendi nam ve hesabına münhasıran kapı kapı dolaşmak suretiyle toplayan veya satın alan kişiler esnaf muaflığından yararlanacaklardır. Söz konusu işlerin devamlı olarak yapılması ya da motorlu araç kullanılarak faaliyette bulunulması muafiyetten yararlanmaya engel teşkil etmeyecektir.

Ancak söz konusu mükelleflerden;

- Ticari işletmelere ait atıkları mutad olarak veya belli aralıklarla satın alanlar veya anlaşma yapmak suretiyle toplayıp satan kişiler,

- Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapanlar

esnaf muaflığından yararlanamayacaktır." açıklamaları yer almaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, bir işyeri açmaksızın kendi nam ve hesabına münhasıran kapı kapı dolaşmak suretiyle, her türlü hurda maddeyi toplayarak veya satın alarak bu malların ticaretini yapanlara veya tekrar işleyenlere satanlardan yapacağınız hurda madde alımları karşılığında, gider pusulası düzenlemek suretiyle yaptığınız ödemeler üzerinden, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının 13/b numaralı bendine göre % 2 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılması

gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 09.09.2026